

A **Ŋut:**

❖ **Ŋut rey Luak Kuoth Rool Nhial.**

- Ci Jɔɔn Luak Kuoth Rool Nhial nen caa lep, reyde, ce thanduk matdä ruac “nen” (Nyuuth. 11:19). **E** nu mi lot nyuuth eme je?
- Cu thanduk not “tɔɔwä” ke ruɔn keeliw, kä baa je “nen” ke cänj Luel kä röa (Lii-bay. 16:2, 12-13). Ke jen cänj eme e jen cänj en laa nuok ke luk, kä baa duär cu woc e kök (Lii-bay. 16:30).
- Cetke cätde min tä wii muɔɔn, thanduk matdä ruac te Ŋut 10 reyde, tin baa luk kɔn. Te kɔm kɔcä löaac thin bä, men nyooth ni kɔac löaac Koothä, guaath en kum riem Yecu duerkɔn (1 Pi-tɔr. 1:18-19; 1 Jɔɔn. 2:2; Diit. 85:10).

❖ **Ŋut en Dɔraar.**

- **E** cänj ni min laa je mal e lienke kä ney ti nuan laar ken e en xöö Ŋut danj 10 en xöö ci Yecu ke woc jɔ jiath in geer, en neme /cie njic laat locä thukä thin, kä /cie jen min njic Bay-bol e bä.
- **E** cänj ni men e thuok en xöö, jɔɔ jiath ce Ŋut kene lät tin lot ni Luak Kuoth wec muɔɔn woc e /ci ken le not ke lat, en neme /ce lät ke Ŋut Kuoth danj 10 (**E**-pe-thäth. 2:15).
- Ken Ŋut Kuoth ke dɔraar, ti thiel pek guath, rel ke rɔ, kä yian ke ŋaani diaal tin ci Kuoth ke cak kä tä ke car (Diit. 19:7; 119:142; Röm. 7:7, 12, 16, 22, 25; 1 Jɔɔn. 3 :4).
- Ke thuok, ken Ŋut ke dɔraar ke xöö e ken tin nyooth cianj Kuoth en thuok. (Diit. 89:14; Diit. 119:172b, 142b).

B **Cänj Lɔnjä:**

❖ **Luot Cänj Lɔnjä.**

- Ŋut en nuandien lätde kɔn xöö dee kɔn Cänj Lɔnjä tit ke kui ŋaani danj rew: ke xöö ci Kuoth kɔn cak (Xöth. 20:8-11); kene xöö ce kɔn luel (Ŋut. 5:12-15).
- Ke kujdan, moc Cänj Lɔnjä kɔn ke guaath mi bane ti diaal kap cuɔnj rey jokä ke xöö bane Cääkdan kam Puɔny; ke nyiethnidan ke nhök Luele; kä tiim kɔn yacde min ce kam kɔn en xöö bane cien keel ke je rey cäkä mi pay tuok. A cup löcdan ke duɔɔp eme, en xöö Cänj Lɔnjä e puoth mi rel röde mi bä kä Kuoth ke kujdan.
- Time kɔn xöö nhök Kuoth kɔn e /ce kɔn dee mär bany piny e cänj cane rödan naan ke Je.
- Ke tietdan ke cänj lɔnjä, nyothkɔn luthdan ke Kuoth, kene göran ke xöö dee kɔn pal ni je kä röa.

❖ **Cänj Lɔnjä kene nin tin jɔak.**

- Nyuuth 13 latde luänj tin lät guan jiaäni ke ke tin määtdde xow ke xöö be jien kä Kuoth. Ke ŋaani diaal tin tä kä ciök eme röm ken ke pal (Nyuuth. 13:4, 8, 12, 15).
- Buɔm kel en caa kek e jɔc e tunj en tot en caa lat kä Da-ni-yel 7, men göör xöö be guath timä kene Ŋut ger (Nyuuth. 13:5; Da-ni-yel. 7:25).
- En luänj eme ce Ŋut en rəwde woc (Pal puany in cet ke ley), kä ce Ŋut en nuandien ger (guath palä), ce ley leey Cänj lɔnjä nanj kä Cänj in jiolien.
- Ke guath en jɔak, baa je jak kä pal “puɔny en cet ke ley” ke buɔm ke xöö baa je pen kök kene kɔkni ŋaani öläät tin /caa dee lat ke Tha-bathɔ (Nyuuth. 13:14-17). En “biel lëë” eme e nyuth mi lät kɔn ney tin bi cänj in jiol nhök e la cänj palä cet ke taa en ci raan e rialikä ke je, ke lökdien ke Cänj lɔnjä cet ken min caa rialikä e Kuoth.

C **Ŋut, Cänj Lɔnjä kene Pal.**

❖ **En thok en jic diok men baa lat ke guaath e jɔak tää ke rom ke pal ke Cänj lɔnjä kene Ŋut Kuoth.**

- Thok en nhiam (Nyuuth. 14:6-7): Rialikä ke kui luok (min latke ke Ŋut Kuoth), kene pal cääkä (cetke min tiäm ke kɔn e Cänj Lɔnjä)
- Thok in rəwde (Nyuuth. 14:8): Wuɔce rɔ kä cianj palä mi pal ke Kuoth thin kacä
- Thok en diokdien (Nyuuth. 14:9-11): Mək min bi pal kene duɔɔp en bi pal ke ji: Kuoth, tiet Cänj lɔnjä; kie guan tēr, nhök bieläde

❖ **Ke xöö bi ken Ŋut Kuoth kule tiit ke jen guaath e bec bec eme, bi ken ŋath Yecu dhil jäk: mi /caa bi yök; kä luej; min caa yac; min /caa dee luej ke näc. (Nyuuth. 14:12).**